

JAK KRESLÍM PÍSMO

Designér a výtvarník **ROSTISLAV VANĚK** o tom, jak vzniká nové písmo, jak navrhoval orientační systém v pražském metru a proč v srpnu 1968 nezůstal v zahraničí.

Text: Lucie Hášová Truhelková
Foto: Petr Kozlík

Rostislav Vaněk je žijící legendou českého grafického designu. Čerstvý obyvatel Síně slávy cen Czech Grand Design v reálném životě bydlí i pracuje v prostorném mezonetu pod střechou jednoho z citlivě rekonstruovaných smíchovských činžáků, kde je už jízda výtahem, pečlivě zrestaurovaným do původní podoby z roku 1910, velkým zážitkem.

Nahoře na chodbě stojí usměvavý bělovlasý muž a zve do dveří, za nimiž leží na podlaze letenka. Připomínka toho, že se Rostislav Vaněk teprve včera vrátil z cesty po Japonsku. Profesor Vaněk totiž není z těch, kteří by se sedmým křížkem na krku složili ruce do klína. Proveďte návštěvu velkolepým interiérem plným uměleckých děl, usazuje ji k dlouhému stolu pod pestrobarevné dílo Krištofa Kintery a nalévá černý čaj.

Jak jste se měl v Japonsku?

Dobře! Do Japonska jezdím moc rád. Začal jsem tam jezdit s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou, se studenty našeho ateliéru. Tentokrát jsme vyrazili s absolventy a dvěma mými bývalými asistenty. Bylo to jako vždy skvělé. Mohl bych tam jezdit každý týden!

Takže se do Japonska vydáváte pravidelně?

Neřekl bych, že pravidelně, ale tak každé dva roky určitě.

A co tam přesně děláte?

Nic! Prostě se díváme. Ale je pravda, že většinou máme už z Prahy vytipované cíle, protože to, co hledáme, bývá dost skryté.

Co hledáte?

Tu nejvyšší možnou kvalitu. Nenabízí se na každém rohu, ale je tam a je jí tam hodně. Může to být v podstatě cokoliv. Úžasná zahrada v centru Tokia, sjezd japonských knižních antikvářů v Kjótu... A miluji jednoho módního génia, toho asi budete znát, jmenuje se Issey Miyake a dělá módu jako umění. Navrhuje i pánskou módu, ale ta pro mě není tak zajímavá. Ovšem ta dámská je úchvatná. Úchvatná! Na ulici to samozřejmě nikdo nenosí, nikoho v tom oblečeného jen tak nepotkáte, ale je to krásné. A pokud chcete, najdete i novou kolekci Yohjiho Yamamota, ale i jiné. Inspirace je všude.

Mimo jiné vedete typografické studio.

Můžete se vůbec vy jako typograf v Japonsku nějak inspirovat v oblasti písma?

Ne, jako typograf určitě ne. Především proto, že ho neumím přečíst. Ale všímám si kompozice, jak s písmem pracují, jak jej skládají. A miluji kaligrafii! Objevil jsem v Japonsku vynikajícího kaligrafa a pozval ho do Prahy. Jmenuje se Koji Kakinuma, vytváří i rozměrné, několikametrové kaligrafie, v Japonsku je velmi uznávaný a ceněný. Byl tu v loňském roce, procestoval

» Pracujeme vlastně jen s malými obměnami liter. Nevymyslím nové A, které tu ještě nikdy nebylo. Ale i čtenář zaznamená, že jedno písmo se čte lépe a jiné hůř. A že z některého ho dokonce až bolí oči. <<